

НАГРІВ ФЕРОМАГНІТНИХ ВИРОБІВ, ЩО ВИСТУПАЮТЬ ВТОРИННИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ІНДУКТОРНИХ СИСТЕМ

Красовський П.О., магістрант

КПІ ім. Ігоря Сікорського, кафедра електромеханіки

Вступ. В деяких технологічних операціях по обробці феромагнітних матеріалів застосовується електромеханічне обладнання для маніпулювання виробами в яких сам виріб виконує функцію вторинного елемента [1]. Розрахунок температури виробу є важливим елементом проектування систем такого роду, оскільки під час деяких технологічних операцій (наприклад нанесення покриття) може виникати необхідність не перевищувати або підтримувати певний діапазон температур.

Метою роботи є оцінка теплового стану феромагнітного об'єкту, що виступає вторинним елементом електромеханічного технологічного пристрою для забезпечення виконання умов певних технологічних операцій (наприклад нанесення покриття).

Матеріали та результати досліджень. Основою процесу індукційного є протікання в об'єкті, що нагрівається, вихрових струмів. Вихрові струми створюються в провідному тілі, поміщеному в магнітне поле, якщо хоча б частина замкнутих контурів, які можна виділити в об'ємі цього тіла, пронизується змінним в часі магнітним потоком. Миттєве значення ЕРС e , що виникає в контурі, що охоплює потік Φ .

$$e = - \frac{d\Phi}{dt} \quad (1)$$

Під дією цієї ЕРС виникає струм i , що викликає нагрівання тіла відповідно до закону Джоуля-Ленца [2].

Глибина вихрових струмів залежить від величини збуджуючого їх магнітного потоку, частоти збудження і електромагнітних властивостей матеріалу об'єкта в який вони проникають. Для оцінки глибини вихрових струмів використовують відносну величину – умовну глибину проникнення вихрових струмів – це відстань від поверхні об'єкта контролю (де спостерігається максимальна щільність вихрових струмів) до шару в якому щільність зменшується в e раз ($e \approx 2,71$ - основа натурального логарифма):

$$\delta = \frac{1}{\sqrt{\pi f \mu \mu_0 \sigma}} \quad (2)$$

де f – частота струму збудження, $\mu \mu_0$ – абсолютна магнітна проникність матеріалу, σ – питома електрична провідність матеріалу.

Умовна глибина проникнення струму не залежить від величини магнітного потоку (геометрії котушки збудження, наявності сердечника, зазору між котушкою і об'єктом і т.п.). Зі збільшенням частоти збудження глибина

проникнення вихрових струмів зменшується. Вихрові струми виштовхуються до поверхні об'єкту. Такий же ефект спостерігається при збудженні вихрових струмів в феромагнітних матеріалах (конструкційних сталях), у яких вплив магнітної проникності на глибину проникнення в багато разів більше ніж вплив питомої електричної провідності, як правило меншою ніж у міді, алюмінію і сплавів на їх основі [2].

Питома потужність нагріву визначається [3]:

$$p = \frac{4}{3} k_f^2 \frac{B_m^2 f^2 a^2}{\gamma \rho} \quad (3)$$

де k_f – коефіцієнт форми кривої магнітної індукції. Для синусоїди рівний $\frac{\pi}{2\sqrt{2}}$; B_m – амплітуда магнітної індукції, Тл; a – товщина листа сталі; γ – питома густина сталі, кг/м³; ρ – питомий електричний опір сталі, Ом·м.

Сімейство кривих питомої потужності, що виділяється в сталі Ст3 товщиною 10 мм при індукції в 1 Тл та зміні температури від 0 до 100°C наведено на рисунку 1.

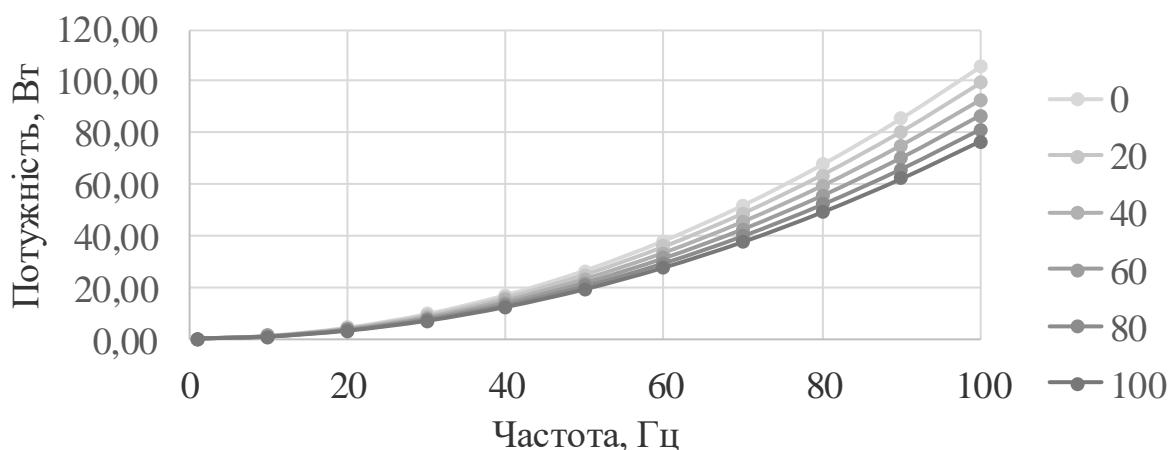

Рисунок 1 – Питома потужність, що виділяється в сталі Ст3

Розділивши питому потужність на теплоємність отримаємо температуру τ , на яку зміниться температура 1 кг феромагнітного матеріалу за одну секунду.

$$\tau = \frac{p}{c} \quad (4)$$

де c – питома теплоємність матеріалу.

Сімейство кривих зміни температури за 1 секунду в сталі Ст3 товщиною 10 мм при індукції в 1 Тл наведено на рисунку 2.

На основі даних з рисунку 2 можна розрахувати час, за який відбудеться нагрів вторинного елемента.

$$t = \sum_{i=1}^n \frac{T_i - T_{i-1}}{\tau_i} \quad (5)$$

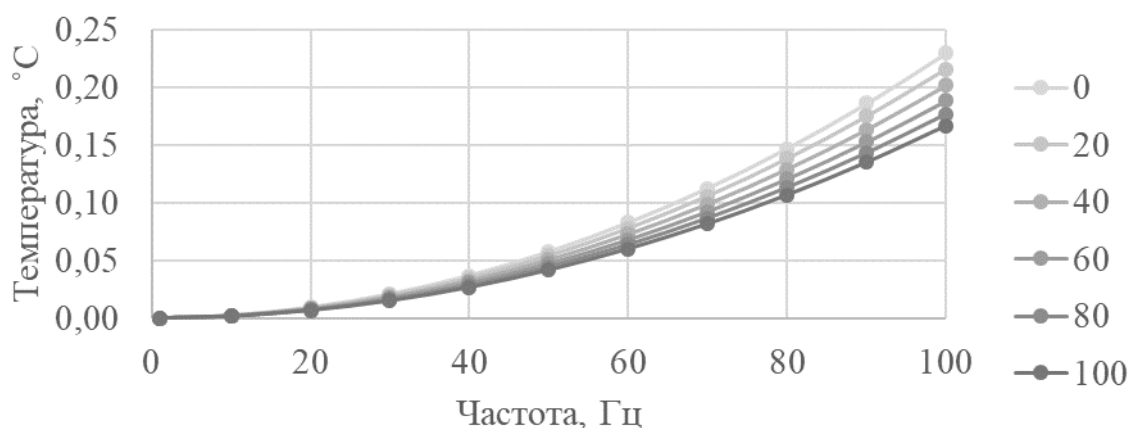

Рисунок 2 – Різниця температур за 1 секунду в сталі Ст3

В таблиці 1 наведений час нагріву сталі Ст3 різної товщини з 0 до 60°C при різній частоті та індукції 1 Тл. Наведені дані є оціночними і при розрахунку конкретних пристроїв потребують врахування теплообміну з навколишнім середовищем.

Таблиця 1 – Час нагріву сталі Ст3 з 0 до 60°C

Товщина, мм	5	10	15	20	25	30
Частота, Гц						
10	113603	28401	12623	7100	4544	3156
20	28401	7100	3156	1775	1136	789
30	12623	3156	1403	789	505	351
40	7100	1775	789	444	284	197
50	4544	1136	505	284	182	126
60	3156	789	351	197	126	88
70	2318	580	258	145	93	64
80	1775	444	197	111	71	49
90	1403	351	156	88	56	39
100	1136	284	126	71	45	32

Висновки. Час нагріву та розрахунок температури деталі, що виступає вторинним елементом електромеханічного технологічного пристрою є важливим параметром при розрахунках самого пристрою, оскільки тривалість технологічної операції яку може забезпечувати пристрій може бути значною (наприклад нанесення покриття). У випадку не врахування даного фактору буде необхідний додатковий час на охолодження.

Перелік посилань

1. Патент України на корисну модель №56078 27.12.2010 Електромеханічна система для транспортування труб. Чумак В.В., Гайдаєнко Ю.В., Шинкаренко В.Ф., Мірошник О.Л.
2. Elektrodynamika techniczna / Janusz Turowski. – wyd. 3 (1 w WN PWN). – Warszawa, 2014
3. Копылов И.П. (ред.). Проектирование электрических машин. Учебник. – М.: Высшая школа, 2005. – 767 с.